

تب خونریزی دهنده کریمه - کنگو

تاریخچه

تب خونریزی دهنده کریمه - کنگو یک بیماری خونریزی دهنده ویروسی و مشترک بین انسان و دام می باشد که در انسان باعث ایجاد بیماری و مرگ و میر می شود. این بیماری اولین بار در منطقه کریمه اوکراین سبب مبتلا شدن بیش از 200 نفر در طی سالهای 1944-1945 گردیده است. عامل بیماری بعدها در سال 1956 در کنگو واقع در قاهره آفریقا شناسائی شد. به همین خاطر نام بیماری از ترکیب این دو محل کریمه و کنگو انتخاب گردید. امروزه در بیشتر کشورها بویژه در کشورهای همسایه ایران و ایران ویروس عامل بیماری و یا آنتی بادی مربوط به آن جدا شده است.

مشخصات عامل بیماری

عامل بیماری ویروسی از خانواده بونیا ویریده و جنس نایرو ویروس می باشد. مقاومت ویروس در برابر حرارت کم است. بنابراین پختن گوشت و پاستوریزاسیون شیر باعث از بین رفتن ویروس می گردد.

راههای انتقال بیماری

- 1- انتقال از طریق گزش کنه آلوده
- 2- انتقال از طریق له کردن کنه های آلوده
- 3- انتقال از طریق سایر حشرات
- 4- انتقال بیماری به انسان در اثر تماس مستقیم باخون، ترشحات و بافتهای دامهای آلوده
- 5- کارکنان بیمارستانها مثل پزشکان، پرستاران، بهیاران و... در اثر تماس با افراد بیمار و یا وسایل آلوده به بیماری مبتلا می شوند.
- 6- قصابان، سلاخان، کارگران کشتارگاهها، دامپزشکان، بازرسین کشتارگاهها، دامداران و افرادی

که در تماس با دام آلوده یا لاشه دام بیمار می‌باشند در معرض خطر بیماری قرار دارند.

علائم بیماری در دام

دردام، بیماری به ندرت علائم درمانگاهی نشان می‌دهد پس از یک دوره 3 تا 12 روزه در اثر عفونت خونی ویروس، تب به مدت یک هفته دوام یافته و در حالت حاد خونریزی و پرخونی در مخاطات دیده می‌شود و پس از یک هفته دام به عنوان ناقل بیماری، ویروس را از خود دفع می‌کند.

علائم بیماری در انسان

این بیماری در انسان به صورتهای حاد، تحت حاد و خفیف گزارش شده است. علائم بیماری در انسان شامل تب و لرز، سردرد، درد عضلانی، گلودرد، درد شکم، تهوع، اسهال پرخونی ملتحمه چشم و حساسیت به نور دیده می‌شود، 3 تا 6 روز بعد دانه‌های قرمز جوش مانند در سطح بدن بخصوص روی سینه و دست و پا و مخاطات ایجاد می‌شود. در فرم شدید در اثر شدت بیماری لکه‌های خونریزی در زیر پوست مشاهده می‌شود که به همراه خون دماغ، استفراغ خونی، مدفوع خونی، و خونریزی رحمی می‌باشد. مرگ در اثر تداوم اسهال خونریزی مغزی، ادم ریوی و نارسائی ریوی اتفاق می‌افتد. میزان مرگ و میر در انسان 15-70 درصد گزارش شده است.

تشخیص بیماری

قطعی‌ترین راه تشخیص بیماری جداسازی ویروس است که خون بیمار به مغز نوزاد موش تزریق می‌شود و پس از یک هفته ویروس را با استفاده از آزمایش RT-PCR اثر ویروس را مشاهده می‌کنند. دو روش الایزا (ELISA) و ایمونوفلوئورسنت (IFA) جهت تشخیص بیماری نیز استفاده می‌شود.

کنترل و پیشگیری بیماری

مهمترین راه کنترل بیماری محافظت در برابر گزش کنه‌ها با سمپاشی دامها و اماکن دامی می‌باشد، لذا توصیه می‌شود در فصول بهار و پاییز که فصل فعالیت کنه‌ها می‌باشد 2 هفته قبل از کشتار دام جایگاه و بدن دام سمپاشی شده باشد و ضمناً در صورت مشاهده علائم تب دار بودن از ذبح دام خودداری گردد.

استفاده از لباس کار مناسب، چکمه، کلاه، عینک، ماسک و دستکش مخصوص در واحدهای دامپروری و کشتارگاهها و قصابی‌ها و افرادی که در تماس مستقیم با دامها و یا لاشه آنها هستند ضروری است. از له کردن کنه‌ها با سنگ و یا انگشت خودداری شود، چون باعث انتشار آلودگی به اطراف می‌شود هنگام پشم‌چینی و ذبح دام، دهان، چشم و بینی با ماسک و عینک مخصوص پوشانده شود تا از انتقال بیماری از طریق خون و مایعات بافتی دام جلوگیری گردد. قرنطینه کردن و مراقبت ویژه از بیماران مشکوک و مبتلا به بیماری تب کریمه الزامی است. نگهداری لاشه دامها در دمای صفر تا چهار درجه به مدت 18 تا 24 ساعت تا جمود نعشی بصورت کامل انجام گردد.